

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de sağlık emekçilerine yönelik şiddet her geçen gün artmaktadır. Bu şiddet olaylarının tüm boyutlarıyla araştırılarak, etkin mücadele yöntemlerinin belirlenmesinin aciliyeti kendisini her gün hissettirmekte. Şiddet ve ayrımcı politikaların önlenmesi adına kamu kurum ve kuruluşlarının sorumluluklarının ele alınması, alınacak tedbirlerin neler olacağı hususunda sağlık alanında örgütlü kesimlerin görüş ve önerileri doğrultusunda etraflıca tartışılması ve buna ilişkin yasal düzenlemelerin yeniden gözden geçirilmesi amacıyla. Anayasa’nın 98’nci ve İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırmasına açılması arz ve talep ederiz. 13.03.2026

Dilan KUNT AYAN

Şanlıurfa Milletvekili

GEREKÇE

Sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin her geçen gün artması Türkiye’de çalışan sağlık emekçilerinin can güvenliğinin olmadığı bir ortamda hizmet vermeye çalışmalarına sebep olmaktadır. Türkiye’de sağlık çalışanlarının %50-100’ü kariyerleri boyunca şiddete (sözel/fiziksel) maruz kalmakta, %58,6’sı fiziksel, %88’i psikolojik şiddet bildirmektedir. Sağlık Emekçileri Sendikasının (SES) verilerine göre; 2024 yılında 18.223 beyaz kod başvurusu yapıldı. 2025’in ilk 6 ayında 8.795 başvuru kaydedildi. Başvuruların dağılımının %83,2 sözel şiddet, %16,8 fiziksel şiddet olduğu kaydedildi. Yaklaşık hesaplamaya göre 2025 yılında; 14.563 sözel şiddet vakası, 2.941 fiziksel şiddet vakası yaşandı. Bu veriler, günlük ortalamaya vurulduğunda; 48 beyaz kod başvurusu, 40 sözel şiddet olayı ve 8 fiziksel saldırı anlamına gelmektedir. Sendikalar, beyaz kod başvurularındaki düşüşün şiddetin azalmasından değil; sistemin işleyişine duyulan güvensizlikten kaynaklandığını ifade etmektedir.

15 Nisan 2020 tarihinde TBMM’de kabul edilerek 17 Nisan 2020’de yürürlüğe giren "Sağlık Hizmetleri Temel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile sağlıkta şiddeti önlemeye yönelik adımlar atılmıştı. Bu kanunla, kamu ve özel sağlık kuruluşlarında görev

yapan personele karşı işlenen kasten yaralama, tehdit, hakaret veya görevi yaptırmamak için direnme suçlarında cezalar yarı oranında artırılmış ve ertelenemez hale getirilmiştir. Fakat yasa tasarısının yürürlüğe girdiği tarihten bu yana sağlık emekçilerine yönelik şiddet vakalarının azalması bir yana şiddet vakalarında belirgin bir artış yaşanmıştır.

Türkiye’de her gün ortalama 40 sağlık emekçisi fiziksel, psikolojik ve sözel şiddet biçimlerinden birine maruz kalmaktadır. Sağlık Bakanlığı’nın sağlık emekçilerine yönelik şiddeti takip etmek için başlattığı ALO 113 Beyaz Kod ihbar hattına, 2012 yılının Mayıs ayından 2019 Ağustos ayına kadar 91 bin 355 şiddet vakası bildirmiştir. 2017’den sonra sağlıkta şiddet vakalarında %168 oranında bir artış yaşanmıştır.

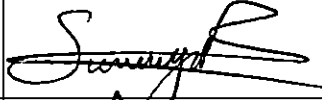

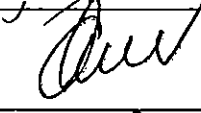
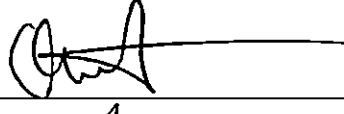
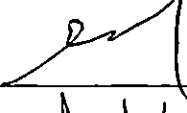
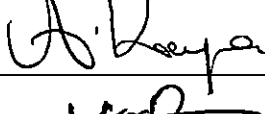
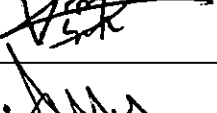
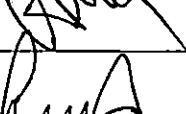
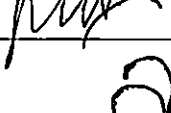
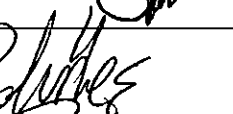
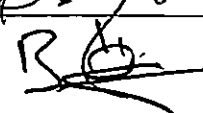
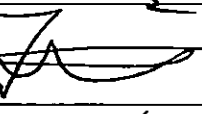
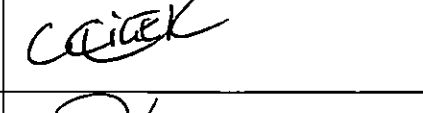
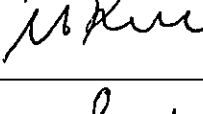
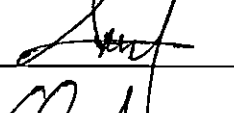
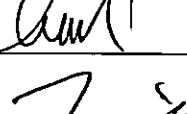
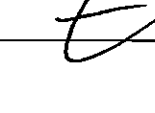
Tüm bunlar sağlıkta dönüşüm programı adı altında, sağlığı metalaştıran, ticarileştiren, sağlık emekçilerini köleleştiren, hastayı müşteri olarak gören anlayışın ve uygulamaların bir sonucudur. İktidarın sağlık emekçilerine yönelik dil, söylemleri ve hedefe koyan politikaları sağlık emekçilerine yönelik şiddeti de artırmaktadır. İktidar yetkililerinin uzun bir süre her fırsatta övünerek anlattıkları sağlıkta “reform yaptık” propagandasının ardında “çalışmayan doktoru çalıştıracacağız”, “bıçak parasını kaldıracacağız”, “doktorun elini hastanın cebinden çıkaracağız”, “Doktor efendi dönemi bitti”. şeklindeki dil ve söylemler sağlık emekçilerini itibarsızlaştırmakta, sağlıkta yaşanan sorunların kaynağı olarak gösterilmekte ve sağlık emekçilerini şiddetin hedefi haline getirmektedir.

Türkiye’de sağlık personeline yönelen şiddet sadece hasta ve yakınlarından kaynaklanmamakta; yetersiz fiziki koşullar ve donanım eksikliği, performans ve ciro baskısı, muayene sürelerinin kısıtlanması, sağlık hizmetlerindeki taşeronlaşma, malzeme ve ilaç tedarikinde yaşanan sıkıntılar, yapılamayan ameliyatlara vs. gibi şartlar altında çalışma yaşamı dayatan ve paran kadar sağlık anlayışını benimseyen kamu otoritesinin sağlık politikalarından da kaynaklanmaktadır. Bütün bunlar sağlık çalışanlarını son derece olumsuz etkilemekte, onları çalışamaz hale getirmektedir. Sağlık çalışanlarının korunması ülkenin sağlık hizmetinin ve dolayısıyla toplumun sağlığının da güvenceye alınması anlamına gelir.

Siyasi iktidarın yapması gereken; sağlıkta şiddetin önlenmesi hususunda bulunan kanunların etkin uygulanması, bu konunun öncelikli hedefler arasında yer alması, konuya ilişkin temel sorumluluğun kamusal mekanizmalara ait olması, kamu kurumlarının plan ve programlarını yaparken meslek örgütlerinin de içinde olduğu sivil yapıların katkısını ve desteğinin alınmasıdır. Hasta hakları ön plana çıkarılırken hastaların sorumluluklarından çok da söz edilmemekte, sağlık çalışanlarının haklarından ise neredeyse hiç bahsedilmemektedir;

oysa esas olan sağlık hakkıdır. Hasta hakkı/hekim hakkı ayrımı yerine tüm bireylerin faydalanacağı "sağlık hakkı" ön plana çıkarılarak savunulmalıdır.

Bu kapsamda sağlık emekçilerine yönelik şiddet olaylarının tüm boyutlarıyla araştırılarak, etkin mücadele yöntemlerinin belirlenmesi, sağlığın giderek piyasalaştırılmasının sağlık emekçileri ve hastalara yansıyan sorunlarının göz önüne alınarak adım atılması, şiddet, cinayet ve ayrımcı politikaların önlenmesi adına başta siyaset kurumu olmak üzere tüm kamu kurum ve kuruluşlarının bu konudaki sorumluluklarının ele alınması, alınacak tedbirlerin neler olacağı hususunda sağlık alanında örgütlü kesimlerin görüş ve önerileri doğrultusunda etraflıca tartışılması ve buna ilişkin yasal düzenlemelerin yeniden gözden geçirilmesi amacıyla Meclis Araştırmasına açılması arz ve talep ederiz.

1	SÜMEYYE BOZ ÇAKI	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DIYARBAKIR	
		4	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DIYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	BERDAN ÖZTÜRK	DIYARBAKIR	
15	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
16	CENGİZ ÇİÇEK	İSTANBUL	
17	MEHMET KAMAÇ	DIYARBAKIR	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	